

Koekie-loekie

Koekie-loekie

Koekeloeren in de luwte

Willem de Vries

Willem de Vries

ISBN: 9789465019482

Foto omslag: Ecuador, plassend, de Cotopaxi kijkt toe

Foto auteur: oude Carnavalsuitdossing, toen het nog zo mocht

© november 2024

Het is aan het begin van een middag, eind mei. Langzaam begin ik te schrijven aan wat een verhaal moet worden. De zon schijnt voor de afwisseling fel op het mij omringende terrein, een kleine groene postzegel in een nog nat agrarisch land. Een kwart van het dagelijkse nieuws dat me ter ore komt bestaat zo'n beetje uit natuurgeweld overal ter wereld. Aan de rand van westelijk Europa zijn gelukkig weinig aardbevingen, landverschuivingen, bosbranden, overstromingen, extreme droogte of natheid, laat staan orkanen en windhozen. Het blijft beperkt tot ordinaire plensbuien, die als blauwe vlekken van linksonder op bewegende weerkaarten komen en rechtsboven weer uit beeld verdwijnen. Ze bezorgen veel last in ons toch als een *water nation* bekend staand land. Vooral daar waar gemeentes geen goed drainagesysteem hebben voorzien. Zodat je in mediaberichten de verbazing van gemeenteambtenaren kunt opmerken, dat al dit wassende regenwater vreemd genoeg steeds naar het laagste punt stroomt. En daar zorgt het, zeg maar 'te veel water in een te kort tijdsbestek', voor grote overlast. Losjes samengevat komt dit omdat de mens overwegend dom is, en ook nog eens slecht en zondig. Of dit ook iets met mij te maken heeft? Natuurlijk, ik ben als het ware het paradigma van dit alles, ik ben het oermodel waarnaar de lieve God beweert, in allerlei geschriften, de mensheid geschapen te hebben. Dat was dus niet *zijn* eigen beeld, maar het *mijne*...

Het 'te veel in een te kort tijdsbestek' is tevens een minder fraaie metafoor van mijn leven tot nu toe. Te veel willen doen in te weinig tijd is daar een prachtvoorbeeld van. Het *willen*, dat is wel een ding. Achter iets willen staat onze wil, de fameuze menselijke wil. Niet altijd een positief uit te leggen woord, ook al zit er vaak overtuiging en daadkracht achter. Je kunt gerust zeggen dat er sprake is van gedram, als iemand iets persé wil. Naast willen, als werkwoord, is er *kunnen*. Dat is weer een heel ander ding, waarin je je vrij eenvoudig kunt verliezen. Er ontstaat gedoe als willen en kunnen niet de beste vriendjes zijn. Nog erger is als ze elkaar haten, het leven zuur maken...

Zo heb ik, in de te korte voorbereidingstijd die me ter beschikking stond, te veel willen doen. Ik heb zitten piekeren over wat nu het thema, de rode draad, los nog van de vormende aankleding, moest gaan worden in deze roman. Of het een echte roman is, daar twijfel ik meteen aan, nu ik er hardop over prakkezeer. Beter is het een half-roman te noemen, vanwege de magere invloed van fictie. Een half-roman dus. Zeg maar zoals je geleiders hebt en halfgeleiders. Of zolen en halve zolen. Een ten dele gefictionaliseerde werkelijkheid. Dit moet zo zijn omdat de naakte waarheid te banaal is om onbewerkt weer te geven. Ik ben eraan begonnen, niet wetende wat er zou volgen. Het resultaat is: deze zinnen, die men kan lezen. Wij mensen willen, ja daar is het woord weer, wij willen te veel, wij willen het ook mooier maken dan het is. Beter ook, liefdevoller. Soms ook schaamtevoller, mits het functioneel is. In het algemeen gaat het bij mij de kant uit van de boel positiever te presenteren dan het in werkelijkheid is...

Ach. Ik kwam, zag en overwon, zei ooit een historische figuur. Dat was Julius Caesar. Hij was een Romeinse, keizerlijke heerser die het landjepik (van andere volkeren) tot ultieme kunstvorm wist te verheffen. Hij was een nog veel bruter dictator dan Sad Damn Hoessein, Hitler en Dzjengis Khan in één mens samengeperst. Toch hebben wij de neiging om zulke veldheren, die ook politicus waren, in geschiedkundige geschriften en schoolboeken af te schilderen als grootheden van het verleden. Dat was omdat ze niet alleen veel *wilden*, maar ook nog eens veel *konden*. Je moest in die tijd een buitengewoon pragmatisch genie zijn om een grote te worden. Toch werd hij tijdens een vergadering van de Senaat door drieëntwintig messteken van zijn politieke tegenstanders gedood. Hij kreeg vooraf zelfs tips dat er wat kon gaan gebeuren. Zo stierf deze machtswellusteling een relatief eenvoudige, vermijdbare dood...

Men kan mij omschrijven als een liefhebber van speelfilms, om iets persoonlijks prijs te geven dat niet louter fictie is. Ik houd

als schrijver ook van boeken: naast lezen en schrijven, neem ik soms een boek in mijn hand, om het te betasten, te bevoelen, te ervaren wat er van binnen gebeurt. Toch had ik liever filmregisseur willen worden. *Willen*. Echter, mijn *kunnen* liep ernstig achter. Gelukkig wist ik dit op tijd, zodat je je moet beperken tot het bekijken van door anderen gemaakte films. Men zegt weleens, als je de laatste adem uitblaast, dat je naar je eigen levensfilm mag kijken. Toch hoor je nooit iemand erover wie de regisseur van die film is. Maar wie weet, komt dat pas als je zover bent, als je na afloop van die eenmalige, zeer speciale voorstelling naar de aftiteling kijkt, en de *aha* zich aandient. Dit denk ik af en toe, dat je op het eind van je leven, in een sterk gecomprimeerd tijdspad, ook alles wat je niet begreep in je leven filmisch krijgt uitgelegd; wat niet alleen een *aha* oplevert, maar ook een 'hoe je in hemelsnaam zo dom hebt kunnen zijn'. Een soort van opsomming van alle niet in de pas lopende vrijages tussen willen en kunnen...

Ik zal zo nu en dan stilstaan bij films en daar wat over zeggen. Misschien is het een idee om regelmatig, aan deze half-roman klussend, iets te memoreren over een film, over de plot, of over de acteurs die erin spelen. Om de koe meteen bij de horens te pakken: gister zag ik met mijn liefde deel twee van de eergister begonnen, inmiddels de cultstatus dragende film *Lost in translation* van regisseur Sofia Coppola, dochter van Francis Ford. Sofia brak door met de mij indertijd deprimerende *The virgin suicides*, om nog maar te zwijgen over het latere tenenkrommend irritante *Marie Antoinette*. Die laatste film was dat niet alléén omdat de muziek schurend ongepast was. Maar *Lost in translation* vond en vind ik nog immer fantastisch, mede door de uitstekend gekozen cast van Bill Murray, Scarlett Johansson en Giovanni Ribisi. Bill Murray preludeert hier op het latere juweeltje *Broken Flowers* van Jim Jarmusch. Daar heeft hij te weinig credits voor gekregen. Scarlett Johansson, uitblinkend in *Girl with a Pearl Earring* en *A Love Song for Bobby Long*, wordt wat sloppy vanaf de film *Lucy*, waar ze een alwetende

alien speelt, naast de toen al zuiver voor de pecunia acterende Morgan Freeman. Daarna ging Scarlett van die rare Marvel Movies doen. Enfin, wat ik grappig vind is dat Sofia Coppola een cameo heeft in een muziekclip van Sonic Youth, *Mildred Pierce* geheten. Dat was de naam van een boek dat kort erna in 1945 is verfilmd, met Joan Crawford in de hoofdrol. Mildred Pierce was voor haar tijd een nogal vrijgevochten vrouw. Ik denk dat Sonic Youth dit wilde laten zien, ter ere van het vrijgevochtene. Sofia Coppola is ook van zulke makelij. Wel lijkt ze in haar latere leven een wat wrange dood als creatief regisseur te sterven, haar poen verdienend met het maken van Dior-clipjes voor de geurtjestak van het megaconcern. Echt veel te glossy voor haar, gezien de samenwerking met de maatschappelijk geëngageerde *artístico's* van Sonic Youth...

Het kost me meer moeite te moeten ingaan op boeken dan op films. Films hebben ingrediënten waar boeken niet aan kunnen tippen, zoals bewegend beeld en geluid. Boeken bestaan slechts uit letters en woorden, en soms een blitze omslag om lezers te lokken. Lang geleden begon ik een project dat de ultieme samensmelting tussen beeld en tekst beoogde. Dat was zodanig lang geleden dat je het een voorloper van een interactief boek kon noemen. Misschien kan ik dat nog nagaan, in mijn archief, hoe ik dat dacht te gaan doen – over *kunnen* gesproken. Het is niet ondenkbaar dat ook hier willen en kunnen elkaar grondig haatten, of langs elkaar heen leefden, zoals in een de maximale houdbaarheidsdatum bereikt hebbende relatie...

Later in de middag. Ik heb me eerst nuttig gemaakt met het doen van boodschappen, zoals de aanschaf van een fietsbril voor mijn liefje, die binnenkort jarig is. Ook ging ik naar de super om een extra voorraad huismerk-kattenbakvulling in te slaan, maar deze was helaas uitverkocht. Momenteel pieker ik wat over de eerdere schrijfsels. Misschien is het gek om mijn beslommeringen te lezen in een half-roman, die te maken hebben met de totstandkoming ervan. Omdat ikzelf de regie voer

over wat ik schrijf, mag ik, vind ik, doen en laten wat ik wil. En kan. Niet dat ik de indruk wil wekken een smaadschrift te maken: als dat al onbedoeld het geval is, dan is dat ten hoogste gericht tegen mezelf. Eerder vanmiddag werd trouwens bekend wie door het beoogde nieuwe kabinet is voorgedragen voor de vacature van Minister-President. Het is de vrij onbekende topambtenaar Dick Schoof. Ik kende hem vaag van naam en wist dat hij AIVD-baasje was geweest, maar niet dat hij de man was achter nepaccounts om fraudeurs in de val te lokken. Hij is goed gesouffleerd door adviserende spindoctoren want hij zegt, passend bij een rechts populistenkabinet, dat hij Premier van alle Nederlanders wil zijn. Of dat nu van, of voor alle burgers is, daarover kun je twisten. Ik denk toch eerder voor dan van. Een klein detail, dat hopelijk de komende jaren niet wordt uitvergroot. Want *van* dat kan niet, dan zou het hele volk betrokken moeten zijn geweest bij de keuze. Even goed, een pluspunt is dat Schoof marathons rent, wat erop duidt dat hij sportief is en dus goed voor zijn lijf zorgt. Dat is beter dan een uitpuilende dickbuik...

Wat maakt nou films voor mij bijzonderder dan boeken? Ik moet daar meteen bij vermelden dat er uitzonderingen zijn, zoals de roman *Lord of the Rings* van Tolkien. Sinds mijn dertiende heb ik dit boek minstens dertig maal gelezen. Het boek is zo goed dat het zelfs de in drie delen uitgebrachte briljante film van Peter Jackson overtreft. Maar het boek was er natuurlijk eerst! Ook aan de verfilming van LotR ben ik verslaafd geraakt. Ik zie' m minstens vier maal per jaar in z'n geheel, met af en toe een uitstapje naar *The making of*. Deze is bijna even boeiend als de film zelf. Ik kocht op enig moment de *extended version*, een loodzware box met drie maal twee films plus drie maal drie dvd's *Tmo*. Van de verfilming van *The Hobbit* heb ik een identieke box, al kun je daarover zeggen dat die iets minder robuust is uitgevoerd – in lijn ligt met de mindere kwaliteit

van deze inleiding op *LotR*. Dat kunnen we achteraf vaststellen, als Tolkien eenmaal zijn magnum epos *LotR* heeft geschreven. *The Hobbit*, begonnen als een voorleesboekje voor zijn kinderen, groeide uit tot wat later, via *LotR*, in zekere kringen *The Fantasy Bible* wordt genoemd, bestaande uit in totaal vier delen: *TH* en de drie aanvankelijk los verschenen delen van *LotR*. Dat het vervolg op *TH* er kwam was op verzoek van zijn uitgever, die de pondtekens in de ogen had gekregen met het succes van *TH*, en zichzelf in grote weelde en tevredenheid baantjes zag trekken in een geldpakhuis à la Dagobert Duck. Ik durf te beweren, als bescheiden boekenlezer, dat er geen tweede boek zo goed is als *LotR*. Deze durf komt voort vanuit een welgemeende onwetendheid. Er kàn gewoon niets beter zijn dan dit, denkt mijn beperkte ik. Ja, misschien *Op weg naar het einde*, of *Kroniek van een Karakter...*

Ik had het over films, en mijn voorkeur van films boven boeken. Daar heb ik nog wat over zitten piekeren, op de voor mij bekende wijze. Daarbij wring ik, zonder dat ik het op zo'n moment doorheb, mijn gezicht in vrijwel onmogelijke plooiën, zodat het als het ware niet mijn eigen ik is die men ziet, maar een masker van een ander. Het is niet ondenkbaar dat ik, als het moeilijk wordt, iemand anders wil zijn, om van die ander tijdelijk wat breinkracht te lenen. Dit levert grimassen op – alsof ik in grote agonie verkeer. Aha, bij gebruik van het woord *agonie*, wat spontaan kwam boven borrelen, denk ik aan de film *Pulp Fiction*, en de eerste keer dat ik deze film zag. In deze ongehoord scherpe, komische en het genie van de mensheid bevestigende film zit een indrukwekkende scène, laat ik die voor het gemak de rode-bal-in-mond-scène noemen (insiders weten dan genoeg), waarin op het eind het woord 'agony' zodanig krachtig wordt uitgesproken door Marsellus Wallace, dat ik echt met een lach en een traan tegelijk (en vermoedelijk het bijbehorende mutantengezicht) zuchtend, maar ook in grote blijdschap verblijvend, deze film afrondde...

Er zijn vele redenen om *Pulp Fiction* te duiden als topproduct van menselijke uitmuntendheid. Eén ervan is de herlancering van John Travolta als oud tieneridool, zodat hij een tweede succesvolle filmcarrière kon doormaken. Weer een andere is Uma Thurman als Mia Wallace, de vrouw van Marsellus. En het dansje dat ze had samen met Travolta in de milkshake bar. Daarna zit ze aan de verkeerde stuff (nota bene die van haar Marsellus) en raakt ze in coma, waaruit ze met een shot adrenaline weer naar het land der levenden wordt gehaald – die shot wordt via een grote naald in haar hart geramd. En niet te vergeten Julius Winfield, een rol van de enigmatische Samuel L. Jackson, die predikend uit de fictieve Bijbelsectie Ezechiël 25:17 een stelletje opgeschoten jongeren in hun hotelkamer aan flarden schiet, samen met Johnny Boy. *Pulp Fiction* mag dan als een geweld-verheerlijkende film worden gezien, het is maar net hoe je, met de ogen die je zijn gegeven door Onze Lieve Heer, ernaar kijkt. Er zullen altijd wel marginalen zijn die, opgefokt door drank & drugs, de film bekijkend agressief worden en anderen iets aandoen. De grote massa zal *PF* en films in dit genre als ware kunstvorm zien, denk ik in mijn bescheidenheid als liefhebbende filmleek...

En toch, na het eerder gemelde gepieker over films en boeken, moet ik erkennen dat ik te voorbarig ben geweest. Want er is een geduchte concurrent van zowel film als boek: muziek. Waarover uitweiden misschien nog makkelijker gaat. Het praten over films, boeken en muziek, alsook het gebruik van metaforen eruit dan wel zaken uit het dagelijkse leven toelichten aan de hand van quotes, of een enkel woord dan wel een beweging of houding, kan, voor het juiste publiek dat weet waar je het (in godsnaam!) over hebt, een grote verrijking geven, op alle denkbare fronten...

Stel je komt op straat een bekende tegen. Die kijkt sip en je spreekt die vriend (een man) aan, want wie weet kun je 'm ergens mee helpen. Wat blijkt: bij het pinnen zojuist bij de

'flappentapper' (zijn woord), kwam hij erachter dat zijn pinpas niet meer werkte en werd deze ingeslikt door de machine. Wat dan positief-bijdehand is om te zeggen, is de volgende kreet: *Nanatechete!* Dat is een woord uit de film *Down and out in Beverly Hills*. Het betekent: "He who lost his American Express Card and don't give a fuck!" Alleen al die scène, maar ook vele andere, maken deze film geweldig. Het meest beklemmende, tenenkrommende, tevens plaatsvervangende schaamte opwekkende komt uit de koker van de veelzijdige actrice Bette Midler, in haar rol als Barbara Whiteman. Zij zorgt voor hilarische toestanden waar je moeite mee hebt om naar te kunnen blijven kijken. Toch komt dit alles de film zeer ten goede, want alles eraan is hilarisch. *Down and out* is echter nooit bij het grote publiek van ons land bekend geworden, al zullen mensen wel de acteurs Nick Nolte en Richard Dreyfuss kennen (en zangeres Bette Midler niet te vergeten), voor hun rollen in heel wat films. Eerstgenoemde speelde als relatieve jongeling de sterren van de hemel in *Rich Man, Poor Man* (ook wel *The Jordaches* geheten), de tweede in *Jaws* en *Close Encounters of the Third Kind*. Sommigen weten dan nog net, als je geluk hebt, dat de laatste twee films van regisseur Steven Spielberg zijn. Ik zag *Rich Man, Poor Man* als jonge tiener en Falconetti, een rol gespeeld door William Smith, vond ik stukken angstaanjager dan de haai van *Jaws*...

Een nogal domme anekdote uit die tijd toont aan dat ik, elf jaar oud, al een kleine filmjunk was. Op dat moment werd net de tv-serie *The Jordaches* uitgezonden. Mijn ouders zouden het leuk vinden als ik ook eens wat creatievers zou gaan doen, los van mijn sport. Onze burens waren vrijwilligers bij een hobbyclub in een aan de andere zijde van de stad gelegen creacentrum, en zeiden tegen mijn ouders dat dit wel iets voor mij kon zijn. Ik ben er zeggen en spreken één keer op proefles geweest. Omdat de les precies samenviel met de uitzending van *Rich Man, Poor man*, besloot ik het niet door te zetten, waarover mijn ouders teleurgesteld waren. Los van het gegeven dat

ik me ervoor schaam, dat dit zo is gebeurd, betekent het iets denk ik, dat ik de creativiteit van anderen liet prevaleren boven mijn matige eigen creativiteit, in dit geval handvaardigheid. Een jongen van elf die poppen moet maken van bollen wol, tja, wat moet je daar nou toch over zeggen?...

Kort daarvoor was er de serie *Kung Fu*, met de legendarische David Carradine in de rol van de sympathieke vechtjas Kwai Chang Kane. Als ik 's avonds naar bed ging en me in mijn witte pyjama met wijde mouwen en broekspijpen hulde, voelde ik me precies Kwai, maakte ik verdedigende karatebewegingen en was ik 'on top of the world'. Mijn herinnering aan toen is: dat mijn vader me begreep, in mijn adoratie van Kwai. Hij bracht me altijd naar bed, nadat ik beneden al mijn moeder een nachtzoen had gegeven. Want hij was ook een jongetje geweest, en liet me helemaal begaan in mijn fantasie...

Als jonger kind speelde ik met mijn vriendje Tom vele scènes na van de jeugdserie *Floris*. Ook het leadertje, de opening van iedere aflevering, deden we na, alsof we op paarden over de heide reden zoals de helden uit de serie. Ik was meestal *Floris*, Tom was *Sindala*. Wat het zegt of zei, niemand die het nog kan reconstrueren. Mijn toenmalige beste vriend Tom is allang niet meer onder de levenden. Hij heeft vele jaren onder de vleugels van de zachte heelmeesters der psychiatrie vertoefd. Ik hoorde pas van zijn verscheiden enkele weken na de uitvaart, waarover ik boos en teleurgesteld was, want ik had hem graag nog willen uitzwaaien, gedag willen zeggen. Nog liever had ik met zijn levende lijf willen kletsen over onze jeugd met *Floris*, autootjes, stripboeken, lego en de ritten door het park op onze skelters. Maar soms gaan de dingen niet zoals je wenst, gaat het leven van anderen hun eigen weg. Vaak is dat een andere dan de jouwe. En dat is niet eens zo erg hoor, het enige wat blijft is de soms schreeuwende melancholie, waar geen therapie iets aan kan veranderen...

Onlangs had ik een gesprek met mijn liefje over de dingen in het leven die ertoe doen. Ik zei haar dat ik dagelijks minstens een keer of tien geconfronteerd werd met mezelf en daar van leerde. Dat zijn meestal heel kleine dingetjes. Mijn liefje sprong er als het ware meteen bovenop, wilde direct voorbeelden horen. Dat kon ik toen niet, omdat me merkwaardig genoeg niets te binnen wilde schieten. Is het soms niet genoeg om te zeggen dat je iedere dag nog leert, zelfs als je al zo oud bent als ik?...

Gister had ik een verhitte discussie met iemand over iets waar het om een principe handelde. Het hoe en wat van dat principe is niet relevant te vermelden, ook de persoon niet waar ik mee samen was. Het gaat om het volgende: principes zijn onbetaalbaar! Waarmee ik bedoel dat ze heel veel geld kosten, dat het stijf houden der poten vreselijk duur is, in feite onbetaalbaar. Wat ik heb geleerd in dit leven, om toch nog een voorbeeld te geven van wat ik dagelijks leer, is dat je nooit te lang discussies moet voeren met iemand die vasthoudt aan een principe. Het is kansloos om te proberen zulke mensen te overtuigen van je gelijk, hoe goed je argumenten of aangevoerde, zelfs uitgebreid gedocumenteerde onderbouwing ook zijn. De kunst is om op tijd te ontdekken dat er sprake is van principes of iets dat er dicht bij in de buurt komt. Het is net zoiets als de slager links in de straat proberen te overtuigen dat die van rechts beter, lekkerder vlees verkoopt. Het is zinloos je energie te verspillen aan zulke kwesties, tenzij je een masochistische inslag hebt, of verveeld bent en liever nog dit doet dan je te vervelen...

Vandaag had ik een lunch met een goede vriend te Veghel. Dat ligt in Brabant en is bekend van de vele diervoederfirma's die er hun oorsprong kennen, alsook van de fabriek die de populaire snack Mars produceert. Jumbo zit er ook met hun hoofdkantoor. Het stadje is gelegen aan de Zuid-Willemsvaart, een kanaal dat vooral vroeger voor transport per boot werd gebruikt. Genoemd naar de initiatiefnemer Koning Willem I. Hij

riep zichzelf tot Vorst der Nederlanden uit nadat Napoleon in de pan werd gehakt te Leipzig. Willem was een handige jongen die er ook als ondernemer op los investeerde. Hij zag het nut in van het graven van kanalen om zo snelle routes per boot voor bulkmaterialen te creëren. Ook Kanaal Gent-Terneuzen kwam uit zijn koker. Hadden wij nu nog maar zo'n Koning, die zich actief opstelt en zijn onderdanen de indruk geeft het goed met ze voor te hebben. De huidige papzak is meer geïnteresseerd of zijn bier koud staat en of de barbecue al is opgepookt, zodat hij zich aan zijn zoveelste schranspartij kan wijden, waar hij dan wel weer, eerlijk is eerlijk, zeer veel passie voor heeft, hij blinkt er absoluut in uit!...

Ik kan weinig tot niets met onze Monarchie. Anders dan dat ik er mijn agressieve inborst mee door kan doen verlichten, middels een verbale derrie van jewelste erover uit te kramen. Dit kan erg opluchten, zoals bij reguliere rectale afscheiding. Vandaag was het aangetrouwde Prinsesje Laurentien uitgebreid in het nieuws met haar doe-het-zelf-stichting die, vermoedelijk te goeder trouw, slachtoffers helpt van de toeslagenaffaire. Er is echter nogal wat ruis over de hoogte van de uitkeringen die via haar stichting betaald worden, zoals geruchten dat het nogal uit de klauwen loopt. De voorzitter van de Raad van Toezicht van deze stichting is niemand minder dan Gert-Jan Segers, de voormalige hopman van de Gristen Unie. In die man had ik veel vertrouwen, werd *hij* maar Minister-President van ons land. Enfin, nu ik weet dat Segers erbij betrokken is, zing ik al enkele octaven lager over Laurentiens gerommel, al is het meestal wel zo dat waar rook is, ergens iets fikt. Neen, geef mij maar dat andere mokkel, de weduwe Prinses Mabel Wisse-Smit-van-Oranje-Nassau. Bestond onze Monarchie maar uit types als zij! Dan hoorde je mij niet regelmatig van de daken loeien dat het een schande is, ons betonrotte Koningshuis...

Een goede dan wel interessante titel van een roman zou kunnen zijn: *Koude kalkoen*. Zo'n titel kan meerdere betekenissen hebben. Zoals een feitelijk stukje koude kalkoen, dat eenzaam op een bordje ligt, maar je kunt ook denken aan een mislukte Kerst met veel geruzie in de familie over bijvoorbeeld een erfenis of iets anders dan de erfelijke pecunia, of over een dissident uit de familie die geen zin had om te komen. Voorts kan het duiden op te moeten afkicken van een verslaving, als je het woord letterlijk vertaalt uit het Engels: 'Koude kalkoen gaan'. Ik vind dat een geinige aanduiding. "Jij rookt (drinkt-blowt) te veel jongen, volgens mij kun je beter koude kalkoen gaan, dan ben je er in enkele weken vanaf. Je moet gewoon even door de zure appel heen." Titels die twee woorden hebben, en twee lettergrepen per woord, zijn de beste titels. Dat geldt ook zo voor namen, voornaam en achternaam. Pietje Pieters, of Jantje Jansen. Tafels dekken. Borden wissen. Hoge bomen. Lage struiken. Zure bommen. Lange tenen. Rake klappen. Vieze poeper. Broze aders. Zwarte raven...

Harige ruggen, dat werkt dus niet. Wel: gladde ruggen, mooie ruggen, rooie ruggen. Taal is vreemd, soms ook vervreemdend. Gistermiddag was ik op een feestje, waar iemand een vurig betoog hield vóór afschaffing van het woord 'eigenlijk'. De stelling was dat dit woord, eigenlijk, geen recht van bestaan heeft omdat het, bijvoorbeeld, iets aanduidt wat je niet wil doen maar toch doet, of graag wil zijn wat je niet bent. 'Eigenlijk wil ik graag rijk zijn (maar je bent het of wordt het toch niet)'. Nadat de persoon klaar was met orakelen (docent basisschool, dus gewend om vooral jonge mensen iets te leren of af te leren), zei ik een zin die ik niet meer letterlijk weet op te hoesten, maar die ongeveer als volgt luidde: 'Eigenlijk heb je geen zin om met je partner je zieke schoonmoeder in het verzorgingshuis te bezoeken, maar toch doe je het, om zowel je partner als de schoon een plezier te doen.' Als je het woord 'eigenlijk' gebruikt in een zin, moet je impliciet, in deel twee, toelichten waarom je dit woord in het eerste deel gebruikt. Op die

wijze vind ik het te rechtvaardigen. Toch blijft het een rotwoord, een grensgevalletje dat ge-euthanaseerd dient te worden uit onze toch al getroebleerde, gecontamineerde taal, omdat mensen lui zijn en met taal zodanig vadsig zijn, dat het op *oneigenlijke* wijze gebruikt wordt. Dat zeg ik dan weer met een knipperend ooglid, terwijl mijn mond zich verbreedt...

Nog niet zo lang geleden, ik kan er zelfs precies over zijn welke dag het was, begon ik op een kort daarvoor aangevraagde domeinnaam een column te schrijven. Die naam was tot mijn grote verbazing nog vrij. Ik geef nu een willekeurig voorbeeld, maar ik zocht uit of 'kikker.nl' nog vrij was, en zowaar was dat het geval. Ik meteen dit domein registreren en ook nam ik een abonnement op Wordpress. Mijn eerste column postte ik de dag voordat de heer Wladimir Putin zijn oorlog tegen Oekraïne startte, terwijl hij de dag daar weer voor de wereld nog berichtte dat het toch echt oefeningen waren die hij zijn militairen liet houden. Ik begon de column omdat ik boos was op onder meer Putin, maar ook op diverse andere wereldleiders. Tot mijn grote verbazing viel de kleine Tsaar de dag erna daadwerkelijk zijn westerburen binnen, een verovering waar hij kennelijk al sinds 2014, na de invasie van De Krim, op was blijven broeden. Vanuit de VS hoorden we berichten dat men dit al langer wist bij de legertop en geheime diensten, maar dat men zich nog geen zorgen maakte over een feitelijke inval. De VS waarschuwde wel in de weken eraan voorafgaand, dat het niet geheel ondenkbaar was dat de kleine Tsaar het zou doen...

Inmiddels weet de wereld beter. Daarnaast zijn er nog legio voorbeelden aan te voeren waarover we beter weten, na eerst naïef de kop lang in het zand te hebben gestoken. Vervolgens spreken we onze verbazing en verontwaardiging uit, zonder de hand in eigen boezem te steken. Of ze dat nu menen of niet: veel landen hebben er belang bij om verbazing en boosheid uit te spreken, want daarmee komen ze in een goed daglicht te